

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG 4940141

ชื่อโครงการ : บทบาทขององค์กรภาครัฐหลักที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างยั่งยืนบนพื้นที่เกาะช้าง กิ่งอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

ชื่อนักวิจัย: รัชพงษ์ วงศาโรจน์, สุวรรณิ ตรีวัฒนาวงศ์ และอัจฉริยา ศักดินรงค์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

E-mail Address : rugphong@swu.ac.th

ระยะเวลาโครงการ : 1 กันยายน 2549 – 31 สิงหาคม 2550

การวิจัย เรื่อง บทบาทขององค์กรภาครัฐที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างยั่งยืนบนพื้นที่เกาะช้าง กิ่งอำเภอเกาะช้าง จ.ตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างยั่งยืนบนพื้นที่เกาะช้าง ตลอดจนวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในช่วงที่ผ่านมา ว่าสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวธรรมชาติที่ยั่งยืนเพียงไร มีข้อจำกัดหรือปัญหาประการใดบ้าง เพื่อนำไปจัดทำข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานภาครัฐว่าควรมีบทบาทหน้าที่อย่างไรในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการเก็บแบบสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทต่อการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติบนพื้นที่เกาะช้าง ผู้ประกอบการที่ให้บริการกิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติบนพื้นที่เกาะช้าง ผู้นำชุมชนที่มีส่วนร่วมหรือได้รับผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวทางธรรมชาติบนพื้นที่เกาะช้าง โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 10 ราย และทำการสำรวจความคิดเห็นจากตัวแทนกลุ่มกลุ่มละ 30 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และการประเมินบทบาทของภาครัฐในระยะเวลาที่ผ่านมา

ผลการวิจัยพบว่าในส่วนของบทบาทของหน่วยงานภาครัฐในภาพรวมต่อการพัฒนา กิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หน่วยงานภาครัฐมีความเห็นว่าภาครัฐมีบทบาทต่อการสร้างและปรับปรุงกิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด ส่วนภาคเอกชน และภาคประชาชนเห็นว่าหน่วยงานภาครัฐมีบทบาทต่อการประชาสัมพันธ์และการตลาดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด

ในส่วนของกิจกรรมที่ควรให้การสนับสนุน ทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นตรงกันว่าควรให้การสนับสนุนกิจกรรมค่าน้ำดูปะการังมากที่สุด ในด้านศักยภาพทางด้านอุปทานและอุปสงค์ของกิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทต่างๆ ทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นตรงกันว่าเกาะช้างมีศักยภาพด้านอุปสงค์และอุปทานในกิจกรรมค่าน้ำดูปะการังมากที่สุด

สำหรับจุดแข็งและจุดอ่อนของหน่วยงานภาครัฐที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ภาครัฐและภาคประชาชนเห็นว่าในแนวทางเดียวกันว่าปัจจัยภายในที่มีระดับความสำคัญต่อการพัฒนากิจกรรมทางธรรมชาติมากที่สุด คือ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ส่วนภาคเอกชนเห็นว่าเป็นด้านธรรมาภิบาล

โอกาสและอุปสรรคของหน่วยงานภาครัฐที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ภาครัฐและภาคประชาชนมีความเห็นตรงกันว่าปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวบนเกาะช้างมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ส่วนภาคเอกชนเห็นว่าเป็นปัจจัยด้านสาธารณูปโภค

คำสำคัญ : บทบาทภาครัฐ กิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

Abstract

Project Code : RDG 4940141

Project Title : Role of Public Organizations towards the Development of Sustainable Nature-based Tourism Activities in Ko-Chang area, Ko-Chang Sub-district, Trat Province

Investigators : Rugphong Vongsaraj, Suwanee Treewattanawong, and Autchareeya Saknarong
Srinakarinwirot University

E-mail address : rugphong@swu.ac.th

Project Duration : 1 September 2006 – 31 August 2007

This research is aimed at analyzing public organization roles toward the development of sustainable nature-based tourism activities in Ko-Chang area, Ko-Chang sub-district, Trat Province. The analyses comprise 3 aspects including: administration environment analysis, performance assessment and recommendation for the related government agencies.

The study was done by collecting the survey data by using questionnaire and the in-depth interview of key 3 stakeholders: public agencies, private firms providing nature-based tourism activities, and community leaders. The data were then qualitatively and quantitatively analyzed including SWOT analysis and descriptive statistics analysis.

The results reveals that the public organization representatives perceive the public agencies have mostly played roles in the term of constructing and improving nature-based tourism activities, however the private firm and community leader perceive that public relation and marketing are the roles of public organizations mostly done.

The 3 parties agree that diving is the most potential nature-based tourism activities, both in demand and supply side, that activities should be mostly promoted. Moreover, the SWOT analysis reveals that the cooperation among public organizations is the most important internal factors from the viewpoint of public organization representatives and community leaders. However, the nature-based tourism activities firms recognize that public governance is the key success factor.

The natural resources are seen as the most important factors influencing the development of nature-based tourism activities from the viewpoint of government agency representatives and community leaders. Nevertheless, the firms see that infrastructure is the most critical important factors.

Keywords: Public roles, nature-based tourism